

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ predsjednika

SVAKI TJEDAN –PRAVILNIK JEDAN!

Kampanjcima, svi mi koji radimo u prosvjeti, nazivamo one učenike koji cijele godine rade ništa ili pre malo, a onda krajem nastavne godine nastoje, navratnatos, nerad zamjeniti radom. Kada je u ljetu 2008. godine donijet novi Zakon o odgoju i obrazovanju iz njegova je sadržaja bilo razvidno da kroz godinu dana treba donijeti čak tridesetak važnih pravilnika. Posao je to koji svojim opsegom nadmašuje čak i aktivnosti oko izrade temeljnog Zakona o školstvu. Mjeseci su prolazili, prosvjetne vlasti nisu ozbiljno shvaćale ovu obvezu, kasnilo s formiranjem radnih skupina... Naposljetku se, kako to redovito biva u sličnim situacijama, zakasnilo. Kašnjenje se nastojalo nadoknaditi kampanjskim radom na izradi pojedinih propisa. A propusti u kampanjskom poslu nisu izuzetak nego pravilo. Na žalost, potvrđuju to i dva pravilnika koji su netom donijeti, Pravilnik o Pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka i Pravilnik o normi rada nastavnika u srednjoškolskoj ustanovi, odnosno Pravilnik o praćenju i ocjenjivanju odgojno-obrazovnih postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji se ovih dana ubrzano dovršava.

Ako je smisao novih pravilnika uvođenje reda u neuređeno ili slabo uredeno područje, odnosno kvalitetnija rješenja od postojećih, onda se za oba nova pravilnika može reći da nam ovakvi podzakonski akti i nisu bili potrebni. Prvim će se pravilnikom smanjiti broj izrečenih odgojnih pedagoških mjera jer se novom mjerom razrednike želi maksimalno obeshrabriti u izricanju bilo kakve odgojne mjere. Umjesto kažnjavanja učenika, dodatnim se obvezama maksimalno ide prema kažnjavanju razrednika, kolega predmetnih nastavnika i stručnih suradnika. Srednjoškolski Pravilnik o normi nije ništa drugo do li uvođenje na mala vrata, kroz famozne „ostale poslove“, niza obveza (od E-matici i nacionalnih ispita do državne mature i poslova u raznoraznim povjerenstvima) koje prosvjetne vlasti ne žele dodatno platiti zaposlenicima. Treba li i spomenuti da prosvjetnim vlastima nije bilo ni na kraj pameti propitati se među nastavnicima u školama što misle o rješenjima iz ovih dokumenata.

O sadržaju Pravilnika o ocjenjivanju, o kojem se ovih dana najviše govori u našim zbornicama, više znaju pojedini novinari nego sve nastavnice i ravnateljske udruge zajedno. Nikoga izgleda u ovoj zemlji ne zabrinjava što se predlažu rješenja koja će ocjenjivački posao dodatno unazaditi. Ostane li se pri rješenjima koja su trenutačno na stolu pojedini će nastavnici lakše ostvariti lutrijski dobitak, nego ispitati snalažljivog i upućenog učenika u opsegu i na način kako to Pravilnik predviđa. U danu kada učenik piše neki od testova njemu će stajati na raspolaganju uz postojeću mogućnost (neopravdani sat) čak dvije nove mogućnosti za legalno izbjegavanje odgovaranja: jednokratna ispraka u polugodištu i zamjena „težeg“ dnevnog odgovaranja „lakšim“. Isti Pravilnik koji neodgovornom učeniku nudi dvije „zakonite“ mogućnosti za izbjegavanje odgovaranja, odgovornom nastavniku ne nudi niti polovično rješenje kako zakonito takvog učenika „privesti“ odgovaranju.

Ako se po jutru dan poznaje, a po novim pravilnicima željeno stanje u osnovnom i srednjem školstvu u glavama aktualnih prosvjetnih vlastodržaca, onda s lakoćom možemo zaključiti se definitivno ne piše dobro svima nama koji smo odgajanje i poučavanje odabrali kao životni poziv. Hoće li nas svaki naredni pravilnik, kolege i kolege, tek dodatno učvršćivati u ovom uvjerenju? Uostalom kada sam prije par godina u jednim novinama *rogoborio* o postojećem Pravilniku o ocjenjivanju, jedan me stariji kolega upozorio da sam u dva desetljeća školništva imao sasvim dovoljno vremena naučiti da ni jedan, ama baš ni jedan, pravilnik nije tako loše „sklepao“ da ga se da ne bi moglo „sklepati“ i lošije.

Novi srednjoškolski Pravilnik o normi

PROVJERITE SVOJE TJEDNO ZADUŽENJE!

Krajem rujna stupio je na snagu novi Pravilnik o normi rada nastavnika u srednjoškolskoj ustanovi u skladu s kojim su ravnatelji nastavnica izdali rješenje o tjednom i godišnjem zaduženju. Po primitku tih rješenja svaki bi si nastavnik trebao provjeriti je li je njeovo zaduženje u skladu s Pravilnikom o normi i Kolektivnim ugovorom te na vrijeme uložiti eventualni prigovor. Za većinu nastavnika Pravilnik ne donosi ništa nova. Ipak dobro je upozoriti na neke nedorečenosti u Pravilniku i u čemu su to nastavnici najčešće zakoniti proizvoljnim tumačenjem odredbi Pravilnika o normi.

Umanjenje norme

Tjedna norma svakog radnika je 40 sati rada. Za nastavnika to vrijeme dijeli se na neposredni odgojno-obrazovni rad i ostale poslove. Neposredni odgojno-obrazovni rad (rad u nastavi) nije za sve isti i ovisi o nastavnom predmetu i dodatnim zaduženjima koja se tretiraju kao neposredni odgojno-obrazovni rad. Upravo ta dodatna zaduženja, koja se vrednuju kao neposredni odgojno-obrazovni rad, pojedini ravnatelji krivo tumače. Dakako, uvijek na štetu nastavnika. Norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada po nastavnim predmetima utvrđena je člankom 3. Pravilnika o normi, a člankom 4. zaduženja kojima se ta norma umanjuje, odnosno može dopuniti. Tako se npr. za zaduženje razredništvo norma neposrednog odgojnog rada umanjuje za dva sata, odnosno ta dva sata se ubraju u neposredni odgojno-obrazovni rad. To konkretno za nastavnika matematike koji je i razrednik znači da s nastavom može biti zadužen s 18 sati, a ako je pak zadužen s 20 sati izvođenja nastave pripada mu pravo na isplatu dva nastavna sata rada preko norme. Isto važi i za ostala zaduženja iz članka 3. kao i za sindikalnog povjerenika. Ima primjera gdje ravnatelji postupaju suprotno pa sate razredništva, umjesto nastavnih sati, isplaćuju kao prekovremeni rad.

Ispitni koordinatori

Ovo pravilo trebalo bi jednako važiti i za zaduženja ispitnog koordinatora, voditelje i satničara jer izraz „vrednuje se“, prema tumačenju Ministarstva, znači isto što i „umanjuje se“. No neki nastavnici koji su zaduženi većim brojem sati takvih zaduženja, a imaju punu normu u nastavi, iz opreza da možda slijedeće godine ne ostanu bez norme, radije kao rad preko norme prihvataju ta dodatna zaduženja. Za ispitnog koordinatora, koji je zadužen s maksimalnih 20 sati neposrednog odgojno-obrazovnog rada, nije jasno u koju grupu zaduženja neposrednim odgojno-obrazovnog rada spada, 20, 21 ili 22 sata, odnosno treba li odraditi

još 2 sata u nastavi ili ne? Apsurdno bi bilo da ako je ispitni koordinator nastavnik hrvatskog jezika tada dotični nastavnik nema obveza u nastavi, a ako se radi o npr. nastavniku povijesti ovog se nastavnika mora zadužiti s još 2 sata nastave.

Prekovremeni rad

Iako je većini nastavnika dobro poznato zašto nije svejedno koji se rad prikazuje kao prekovremeni nije na odmet ponoviti kako se vrijednost nastavnog sata, sukladno Kolektivnom ugovoru, uvećava za iznos stručno-metodičke pripreme. Ako si pak netko želi izračunati vrijednost svog bruto prekovremennog sata treba voditi računa da se u taj sat ne računaju dodaci od 2%, 2,1% i 2,2% za povećanje obujma i složenosti poslova iz Sporazuma o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti. Bruto vrijednost tog sata dobije se tako da se bruto plaća bez navedenih dodataka podijeli sa 174 i to uveća za 50% i još za postotak za stručno-metodičku pripremu. Postotak uvećanja za pripremu dobije se ako se sati za pripremu podijele sa normom za pojedini nastavni predmet. Tako npr. bruto vrijednost neposrednog prekovremenog sata za nastavnika hrvatskog jezika sa 32 godišnje staža ($k=1,707$) iznosi 75,18 kuna, a prekovremenog nastavnog 120,29 kuna. Očito razlika je znatna pa su poslodavcu normalno prihvatljiviji nenaставni prekovremeni sati.

Stručno-metodička priprema

Nepravilnosti može biti i kod zaduženja ostalim poslovima. S ostalim poslovima može se zadužiti najviše do 37,5 sati jer se u tjednu radnu normu mora uračunati 2,5 sata dnevno odmora.

Prema popisu ostalih poslova iz članka 8. neki poslovi su zajednički za sve nastavnike pa bi njima trebali svi nastavnici biti obavezno zaduženi i to podjednakim brojem sati.

Pojedini ravnatelji različito postupaju i u slučaju dodjele broja sati za stručno-metodičku pripremu nastavnicima kojima su umanjeni sati u nastavi zbog dodatnih zaduženja koja se ubraju u neposredni odgojno-obrazovni rad, nije jasno u koju grupu zaduženja neposrednim odgojno-obrazovnog rada spada, 20, 21 ili 22 sata, odnosno treba li odraditi

nastavi proporcionalno umanjuju i sate za stručno-metodičku pripremu iako spomenuto rješenje ne proizlazi iz Pravilnika o normi. Nastavnik je pri tom sigurno oštećen jer se umanjenjem sati za stručno-metodičku pripremu osloboda prostor za neka druga zaduženja. Tom krivom logikom bi na primjer profesoru matematike koji je i razrednik umjesto 12 sati pripreme bilo priznato 10,8 budući mu se sati nastave smanjuju za dva sata pa bi morao do pune tjedne norme biti zadužen sa 1,2 sata nekim drugim zaduženjem, odnosno za razredništvo bi ustvari dobio ne 2 već 1,2 sata. Satnici kojemu se norma umanjuje za 4 sata priprema bi se umanjila za 2,4 sata. Pojedinim ravnateljima treba reći neka pažljivo pročitaju Pravilnik o normi pa će uočiti da za te poslove lijepo piše da se vrednuju kao određeni broj sati neposrednog odgojno-obrazovnog rada, a što ne može značiti drugo nego da jednak vrijede kao i nastavni sati. Dakle, npr. nastavnik matematike s 18 sati nastave i razredništvo, ima punu tjednu normu neposrednog odgojno-obrazovnog rada pa mu stoga pripada i puna tjedna norma stručno-metodičke pripreme. Ako ravnatelj ne postupa sukladno Pravilniku, odnosno ako ne propisnim rješenjem „zakida“ nastavnika, potrebno je uložiti prigovor na nepropisno rješenje o zaduženju. Ako pojedini nastavnik nije posve siguran u ispravnost svoga tjednog zaduženja prije prigovora bilo bi dobro da se obrati svom sindikalnom povjereniku ili pravnoj službi našeg sindikata.

Ivan Korotaj

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

2836

Na temelju članka 104. stavak 7. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama (»Narodne novine«, broj 87/08 i broj 86/09), ministar znanosti, obrazovanja i športa donosi

PRAVILNIK

O NORMI RADA NASTAVNIKA U SREDNJOŠKOLSKOJ USTANOVİ

Članak 1.

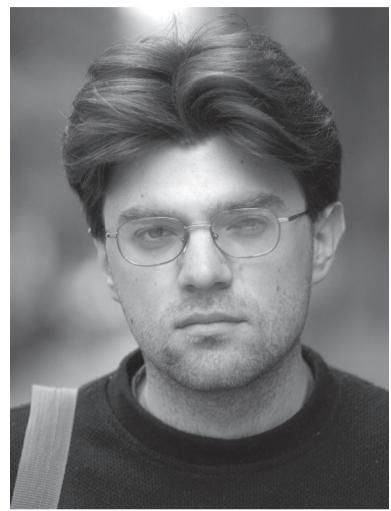
Ovim pravilnikom propisuje se norma rada nastavnika za pojedini nastavni predmet u srednjoškolskim ustanovama te ostali poslovi koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada.

Članak 2.

Ukupne tjedne obveze nastavnika utvrđuju se u 40-satnom radnom tjednu u skladu s nacionalnim kurikulumom, školskim kurikulumom, kurikulumom za stjecanje kvalifikacije te godišnjim planom i programom rada srednjoškolske ustanove, a o čemu se nastavniku izdaje rješenje o tjednom i godišnjem zaduženju, i to na:

- poslovima neposrednog odgojno-obrazovnog rada;
- ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

NEPISMEN PROTIV ČOVJEKA-NASTAVNIKA

Da bauk destrukcije školstva (opet) hara Hrvatskom postalo je jasno kad je nedavno objavljen tekst o katastrofalnim rezultatima probne državne mature u kojima se i statistički precizno pokazalo ono što školski nastavnici trube već desetljećima: da nove generacije učenika znaju i rade sve manje i manje. Naslov rasprostranjenog gotovo cijele naslovnice panično je pozvao naciju na uzbunu jer je iznenada, munjevitom akcijom istraživačkog novinarstva, eto, otkriveno da je situacija kritična i da Hrvatska ne samo da zaostaje za razvijenim svijetom, nego se ta zaostalost povećava svake sekunde. Tražila se "hitna reforma školstva", "rasterećenje učenika i koncentriranje na bitne sadržaje", pa čak se, vjerovali ili ne, predlagalo i "smanjivanje testova na 10 posto težine, samo da djeca nauče osnovne računske operacije" pa vi sad ovdje pronađite logiku. Kontaktirani su sugovornici - ravnatelji, državni i lokalni dužnosnici - koji su komentirali i analizirali stanje, no, svakome tko je imao upućen u stvari, sasvim je jasno da su upravo ti sugovornici najdirektnije i odgovorni za ovakav katastrofalan rezultat. Jer, još jednom, u Hrvatskoj vjerojatno ne postoji niti jedan jedini nastavnik kojega su ovakvi rezultati iznenadili. Iznenadeni i uvredeni su, ponovimo, dužnosnici. I, ne, da odmah skinemo to s grbače, nije riječ o tome da "nastavnik zna kako radi pa je svjestan da djecu nije ništa naučio". Naprotiv, nastavnik je najviše svjestan koliko je truda uložio on, a koliko drugi, u to da mu olakšaju, a još više otežaju posao.

Senzacionalizam protiv informiranja

Krenimo od medija. Iako ovaj tekst možda djeluje otkroviteljski, treba podsjetiti na drugi tekst iz iste kuhične kojim je nedavno i krenula "obrazovna serija Jutarnjeg lista". Naime, prije nekoliko je tjedana crno na bijelo objavljeno da su hrvatski nastavnici najveći neradnici u Evropi, da imaju najmanje obaveza, najviše beneficija, najbolje radne uvjete (jedan nastavnik na sedam učenika, čooovjeće!), a da je primot hrvatski obrazovni sustav među najlošijima na kontinentu i da hrvatska djeca sve više zaostaju u konkurentnosti za svojim evropskim vršnjacima. Bogami, i poštovani gospodin Göbbels bi oduševljeno zaplijeskao: Bravo, mali moji, tako se to radi! Ono što vjerojatno nisu svi primjetili bilo je da se čak ni neke brojke unutar samog teksta nisu medusobno poklapale, a o korelaciji sa stvarnošću da i ne govorimo.

Zatim je, u drugom tekstu, uz slavodobitni poklik "Odzvoni se testomani i nenadanoj pismenoj provjeri znanja učenika u hrvatskim školama!" objavljeno skoro ukidanje starog Pravilnika o ocjenjivanju - punog nelogičnosti, kontradikcija, lišenog ikakve veze s realnošću i zdravim razumom i iz kojeg se vidi da ljudi koji su ga pisali ne da u proteklih dvadeset godina nisu nogom stupili u neku hrvatsku školu, nego nisu niti prošli pored nje bliže od dvjesto metara! - i uvođenje novog koji je, vjerovali ili ne, još gori.

Naime, novi Pravilnik dodatno ograničava već ionako pretjerano ograničene uvjete pod kojima nastavnik učenicima može zadati test, ograničava upisivanje ocjena i smanjuje broj prilika u kojima se učenika može ispitati. Broj ispita se ograničava na dva tjedna, a propisuje se i da se na početku godine mora napraviti raspored svih ispita. Kako će se taj raspored napraviti i kamo će se, uz ova ograničenja, ugurati svi ti ispitni nitko nije objasnio.

Dalje, ocjene "blic-testova" - nenajavljenih, dakle onih koji ocjenjuju kontinuirani rad - neće se smjeti upisivati u imenik, a izjava one tajnice da se "u znak poticanja rada učenika u imenik, umjesto ocjene, može upisati smješko" postala je predmet masovne sprudnje i već je ušla u antologiju hrvatske gluposti zajedno s ostalim biserima tipa "dvije marke za kilu mozga" i "Hrvatska - zemlja znanja".

Ocjena protiv znanja

Iz svega ovoga očito je da tvorci dokumenta ne razumiju da su ispitni - kao, na primjer, na Trulom Zapadu - samo način da se poboljša učenje, nego misle da je učenje način da se poboljša rezultat na ispitu. Zahvaljujući takvom njihovom stavu, dok je na Zapadu cilj znanje, u Hrvatskoj je cilj postala ocjena. Tako je novi Pravilnik očito zamislen kako bi olakšao učenicima ne put do znanja, već put do dobrih ocjena, bez obzira na znanje. Drugim riječima, dodatno će se stimulirati upravo loše učenike što pokazuje tragično nerazumijevanje ciljeva i načina učenja, kao i to da oni koji su pisali Pravilnik ni sami u školi očito nisu bili bogznakako dobri učenici.

I sada, kad su se pokazali katastrofalni rezultati njihove politike, sada ti bivši loši učenici u novinama opravdavaju rezultate rekvavši da su na probnoj maturi "na ispitu pali sastavljači pitanja, a ne djeca" i da je za sve kriv "preopšni program koji se ne stigne u potpunosti obraditi".

Dakle, ne treba promijeniti način rada kako bi djeca naučila više, već treba sniziti kriterije i od njih tražiti manje. Logično?

Naravno. Možda ne po zdravom razumu, ali po hrvatskom mentalitetu svakako jest. A hrvatski mentalitet je naš stari poznani.

Sigurnost protiv promjene

Naime, dok se na Trulom Zapadu oduvijek težilo invenciji i razvoju, na ovim su prostorima glavne paradigme bile i ostale stabilnost i nepromjenjivost. Pošto je, naravno, obrazovanje samo po sebi neprrijatelj nepromjenjivosti (svi smo učili na psihologiji: "Učenje je proces mijenjanja ponašanja"), na učenjaka se u našoj sredini uvijek gledalo s oprezom: dok su jedni istinski poštivali rad kojim se do znanja došlo - ako već ne i sam njegov rezultat - kod drugih je to poštovanje došlo iz straha od nepoznatog. Jer, podsjetimo, prije samo pola stoljeća Hrvati su još uvijek bili 80% ratarsko-stočarsko-sakupljačka kultura čijim je pripadnicima glavni doseg bio napojiti tu jednu kravicu, okopati tu jednu njivicu i svoju crkavicu i pokušati prodati za sitniš kojim će se kupiti stvari koje se ne mogu proizvesti na imanju. A u takvoj kulturi više obrazovanje ne mora nužno biti općeprihvaćena blagodat, nego prijetnja koja u naš mali i smrdljivi, ali topli i sigurni tor donosi zadah nepoznatoga i potencijalnu prijetnju od promjena. A svaki iskusni seljak zna da svaka veća promjena može biti samo na gore!

I s istim su se problemima sretali partizani kad su po brdima objašnjavali zašto djeca moraju znati čitati i pisati, kao i danas nastavnici kad moraju objašnjavati zašto je potrebno učiti, recimo, matematiku, povijest, fiziku... Zašto bi dijete trošilo vrijeme na nešto od čega neće imati neposrednu korist, kad umjesto toga odmah može krenuti privrediti: čuvati krave, kruniti kukuruz... A kasnije, onaj tko može: proširiti imanje, nabaviti još jednog konja, kupiti još par rali zemlje ili ozidati još jedan kameni zidić. Ne treba mu za to škola, već samo malo lukavosti i seljačke pronicavosti.

U takvom mentalitetu, učitelji postaju samo oni koji nisu sposobni ni za što drugo; učiti o kopanju valjda mogu samo oni koji su preslabi da sami kopaju, a prenošenje znanja mladim naraštajima je ionako posao starih i nemoćnih koji više nisu ni za što drugo, pa neka bar tim polukorisnim poslom opravdaju svoju nepotrebnu egzistenciju!

Pojedinac protiv učenja

U međuvremenu, civilizacija je uznapredovala, došlo je do tehnoloških i znanstvenih otkrića i broj stvari koje je trebalo naučiti kako bi se napredovalo, kao i njihova razina i apstraktnost - odmak od svakodnevног - je znatno porastao. Međutim, mentalitet je ostao isti i, kad je došlo do masovne urbanizacije Hrvatske, stav da je znanje nešto suvišno se zajedno sa svojim nositeljima prelio se u gradove. Živjeli su u zabludi oni koji su pedesetak godina komunizma i veličanja napretka shvatili kao izvlačenje iz panonsko-dinarske žabokrećine, jer Hrvati su bili spremni učiti samo dok je to bila državno proklamirana ideologija: ako država kaže da treba napredovati - što god to značilo - onda ćemo napredovati; ako država kaže da je nasilno obrazovanje dobro, onda je dobro i nema se tu čovjek, a posebno Hrvat, što pitati! Kad je pao sustav baziran na kolektivu, a zamjenio ga onaj baziran na pojedincu, u tom se pojedincu opet probudio onaj tradicionalni stav koji je rekao da mu je dobro tako kako je sad i kako svaka promjena nosi opasnost od pogoršanja. Pismenost je dobra do određene mjere, ali sve iznad neke granice - strani jezici, kompjuteri, strana glazba, filmovi, internet, za Boga miloga! - je sumnјivo i prijeti da donese promjenu u naš mali i smrdljivi, ali topli i sigurni tor.

I tako je krenulo onepismenjavanje. U školama je prestalo biti bitno da učenici zaista nešto nauče, postalo je bitno da se poštuju propisi, da se roditelji ne bune, da ne dode inspekciju. Roditeljima je prestalo biti bitno da im se djeca promijene, da postanu izgradene ličnosti, postalo im je bitno da doživljavaju što manje stresa, da ih se poštuje, jer ako ne poštujete dijete, očito ne poštujete ni njegovog roditelja. Državi više nije postalo bitno da mladi ljudi koji izlaze iz škola postanu korisni društvu i nešto rade - jer radnih mesta je ionako sve manje - nego da na tu državu i sustav budu što manje kivni.

Nepismen protiv Čovjeka-nastavnika

U cijeloj toj borbi za o(ne)pismenjavanje prijedlog novog Pravilnika samo je jedna bitka u nizu; katastrofalne rezultate Država će protumačiti onako kako njoj odgovara samo kako se opet ne bi napravilo ništa. Umjesto podizanja praga znanja, koji već dva desetljeća tone u nepovrat, letvica se još dodatno spušta, valjda kako bi se i oni najnesposobniji i formalno izjednačili sa sposobnima. Jer Hrvatska je socijalna država, ne želimo biti nemilosrdni prema manje talentiranim, ne treba ih prisiljavati na nešto za što nisu sposobni, treba ih zaštiti od okrutnog svijeta koji ne razumiju i stvoriti sigurno okruženje u kojem mogu gajiti svoju hermetičnost, nezainteresiranost, lijest. Treba ih zaštiti od zlog nastavnika kojemu je cilj isprepadati malu dječicu nenajavljenim testovima i prisiliti ih da usvoje znanje!

I tako se, nakon Supermena i Spajdermena, pojавio i autentični hrvatski superhero - Nepismen, zaštitnik djece i svih koji žele čvrsto ostati svoji na svome, postojani i nepromjenjivi, bez stranih utjecaja i nepotrebogn znanja. U inat globalizaciji, a u liku tvorca svih propisa koji su proizvedeni u proteklih petnaest godina, pojavit će se kralj narodski junak, svakodnevni građanin koji u trenucima opasnosti uskraćuje u telefonsku govornicu ispred Ministarstva obrazovanja i izlazi u svom superherojskom kostimu - skupom sakou, krvati i s aktovkom iz koje se širi miris janjetine - odlučan u svojoj misiji da suzbije hrvatskog neprijatelja br.1, zlog Čovjeka-nastavnika, cvikeraša štakorskog lica koji po cijele dane samo nešto črčka u svom prašnjavom tavanskom sobičku i snuje o tome da isprepada hrvatsku mladež gomilanjem građiva, nenajavljenim testovima i lošim ocjenama. Borit će se Nepismen na ulicama, borit će se u školama, borit će se u medijima i na sjednicama školskih odbora jer svaki hrvatski učenik ima pravo na neznanje, nerad i nezainteresiranost. I ma koliko se Čovjek-nastavnik trudio iskorijeniti Nepismenu, vratit će se on, jer to je junak s tisuću lica i tisuću pojava, ima ga i u vašoj školi, u liku roditelja koji će za lošu ocjenu svoga djeteta okriviti profesora, a ne dijete ili, nedajbože, sebe, u liku ravnatelja koji poklanja ocjene pojedinim učenicima iz tko zna kojih osobnih i rođačkih interesa, i u liku prosvjetne inspekcijske koja će učenika koji je izbačen iz škole zbog lažne dojave o bombi uredno vratiti na nastavu uz obrazloženje "to je bio krik upomoć" (pa pošaljite ga onda doma, neka tamо kriči!, reći će zli Čovjek-nastavnik, ali ne slušajte ga, nema on razumijevanja za dječje muke). Dići će se Nepismen u liku "stručnjaka" u Ministarstvu koji će sastaviti Pravilnik po kojemu u školama Više Nema Ispitivanja (jer škole su zato da se u njima uči, zašto bi tamo, zaboga, itko ikoga ispitivao, pa nismo na policiji!). Današnje doba je doba pravde i poštenja - znanje nam ne treba, ionako je svuda na dohvat ruke - i zato je Nepismen sve jači, a zli Čovjek-nastavnik gubi bitku za bitkom i još malo pa će ostati osuden na svoj tavanski sobičak i samo povremene izlaska pred razred, da ga djeca ismijavaju i gadjaju kredama dok im on pokušava objasniti uzroke Franckes revolucije ili pada Rimskog carstva.

Međutim, ne likujte, Hrvati! Čak i kada Čovjek-nastavnik bude poražen do kraja, ugažen u zemlju, spaljen na lomači i njegov pepeo razasut na sve četiri strane svijeta, u nekoj dalekoj budućnosti neki će hrvatski seljak, oruči njivu, drvenim plugom zakačiti škrinju koju je tu zakopao tko zna tko i tko zna kad. Radoznao može li se tu pronaći kakvo drevno blago, hrvatski će seljak otvoriti škrinju samo da bi iz nje ponovo izašao duh Čovjeka-nastavnika, starog hrvatskog neprijatelja br.1, koji je do tada čamio na Novom Zelandu i radio za tri tisuće dolara mjesečno, i sve će se ponoviti, ta epska bitka između Starog i Novog, između dva superheroja (hrvatski: nadjunaka) da bi sve opet ušlo u novi krug vjekovnog ciklusa koji će vrtjeti Hrvatsku u krug sve brže i brže sve dok, kao iz centrifuge, van ne poispadaju svi koji imaju nešto u glavi i dok ih težina vlastitih umova ne pobaca u Ameriku, Australiju i Kanadu, a u šupljem bubnju ne ostanu samo birokrati, lijencine i loši daci. Isfiltrirani poput krvnih zrnaca ili taloga u otopini, spašeni od svih onih koji su im jedini na svijetu mogli pomoći da im jednog dana bude bolje.

Dalibor Perković

GOSPODINE MINISTRE, ZAŠTO ME VRIJEĐATE?

Naslovjavam ovaj tekst na Vas, gospodine ministre, jer Vi eto, stjecajem okolnosti, po dužnosti potpisujete podzakonske akte zvane Pravilnici, čijim sadržajem anonimni autori, sumnjivih kompetencija, ali očite bahate neosjetljivosti prema školskoj stvarnosti, nastavljaju omalovažavati, vrijedati i pred očima javnosti obezvrijediti rad mene i mojih kolega učitelja i nastavnika.

Najnoviji u nizu takvih uradaka kojima se pod krinkom „zaštite“ učenika (ma, od koga to, molim Vas?) i „uvodenja reda“ u proces ocjenjivanja i vrednovanja, kao samo jednog dijela odgojnog i obrazovanog procesa koji se odvija u školama, jest (zasada tek u obliku prijedloga) Pravilnik o praćenju i ocjenjivanju učenika.

Mnogi su mi pridjevi prolazili glavom pri iščitavanju teksta ovog Pravilnika. Među onima pristojnjima, zabilježenim na marginama tih osam stranica, su „nepotrebno“, „idiotski“, „uvredljivo“, „neostvarivo“, „strašno“, „užasno“, „loše“ i povrh svega pitanje „Pa, za koga nas to smatruj?!!!!!!“ Doista, pa za koga nas to smatrate, gospodine ministre? Mislite li doista da u našim školama rade samo nastavnička sadištička čudovišta koje treba „sapeti“ pravilnicima i ustrašiti sankcijama tako da zadrhne od same pomisli na to što bi im se moglo dogoditi ukoliko npr. ne opravdaju ocjenu (donesenu na temelju završenog fakulteta i višegodišnjeg nastavničkog iskustva) pred vlastitim učenikom i njegovim roditeljem? Pa zar doista mislite da mi koji sa svojim učenicima živimo (jer učiteljski posao se ne radi već živi) ne poštuјemo njihove sposobnosti, ne uvažavamo njihovu individualnost i trudimo se uništiti njihovo samopouzdanje, a pri tom, iživljavajući se nad nesretnom djecom, još i uživamo dijeleći samovoljno ocjene s jedinom namjerom da svoje učenike zakinemo u nečem za njih životno važnom? A Vas, gospodine ministre, kao odgovornu osobu koja potpisuje i ovaj i mnoge druge za učiteljsku struku uvredljive dokumente, smatram za to odgovornim.

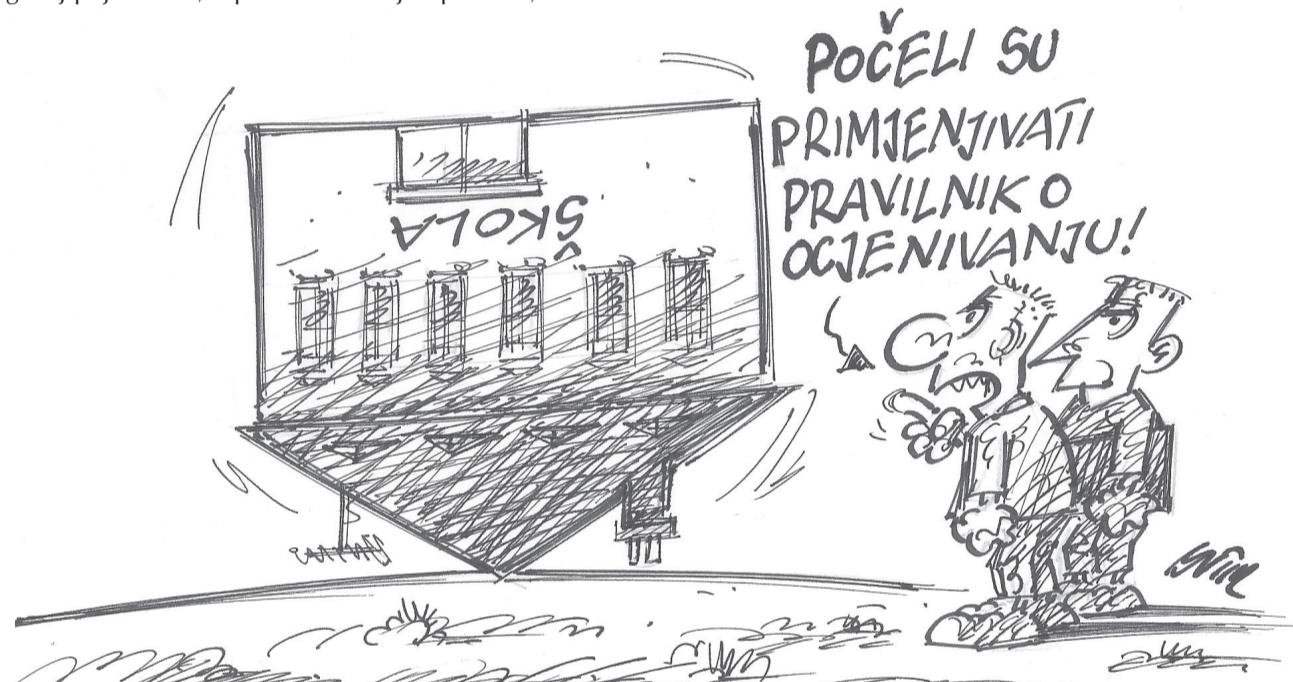
Nije li pretužno da se među svim dosadašnjim ministrima hrvatskog školstva ističu dvoje – odbjegli Dragan Primorac koji je percepciju javnosti o svojoj silnoj uspješnosti osigurao samo visokom razinom manipulativnih sposobnosti i agilnoj komunikaciji s medijima i gospoda Ljilja Vokić koja svoj neslužbeni status najbolje hrvatske ministrike obrazovanja vjerojatno duguje svojoj verbalnoj odrješitosti i jednostavnoj činjenici da jedina ima doista konkretnog školničkog

iskustva. A ipak, mi koji smo u školstvu nešto duže pa pamtim i dulje od dvanaest godina, ministrovanje gospode Vokić pamtit ćemo kao početak razdoblja beskonačnog i beskičmenjačkog ulizivanja roditeljima i učenicima, posebice od uvođenja čuvenog Pravilnika o ocjenjivanju koji je, po mom osobnom mišljenju, samo uvođenjem institucije ponavljanja pisanih provjera, katastrofalno „srozao“ kvalitetu znanja u našim školama, posebno u onim „težim“ predmetima kao što je matematika. Dugovječnosti ovog Pravilnika možemo zahvaliti činjenicu da se tijekom dvanaest godina u najširoj javnosti ali i u našim zbornicama u kojima ima već mnogo kolega koji se onih „prepravilničkih“ vremena niti ne sjećaju, stvorilo mišljenje kako valjda bez Pravilnika ocjenjivanje uopće ne bi bilo moguće ili bi služilo jedino zadovoljavanju monstruoznih nastavničkih poriva od kojih se učenici treba Pravilnikom zaštiti! No, je li doista tako? I je li Pravilnik o ocjenjivanju iz vremena gospode Ljilje Vokić, a čiji je autor usput budu rečeno čovjek koji po struci niti po radnom iskustvu s školom nije imao osobite veze, opstao tako dugo zato što je bio kvalitetan, vrijedan dokument koji je u ocjenjivanje unio red, pomogao u tom složenom procesu neiskusnim nastavnicima i osigurao pravedno ocjenjivanje svakog učenika? Ili je opstao samo zato što smo se mi nastavnici (kao i uvijek) nakon početnih prigovora na njegovo postojanje navikli na njega kao magarcu na batine, zato što su ravnatelji čuvajući svoja radna mjesta u velikoj većini vodili brigu o tom da se o svakoj njegovo pojedinosti, a posebno o svojim pravima, no ne i o

obvezama, informiraju učenici i njihovi roditelji te da se sankcioniraju „neposlušni“ nastavnici, a i zato što se nakon nekog vremena jednostavno više nitko nije pitao o smislu njegova postojanja?

Ali sada, gospodine ministre, sada jednostavno imam potrebu reći: „Dosta!“ Dosta birokratiziranja onog što bi trebao biti jedan od najkreativnijih poslova uopće, dosta nepovjerenja prema nama koji se svakodnevno u razredima borimo (još uvijek uglavnom samo s kredom u ruci) protiv utjecaja interneta i televizijskog reality show smeća i uz sve to pokušavamo i obrazovati djecu i mladež u zemlji u kojoj se diplome kupuju, a posao stječe dobrim vezama. Iako Vam se sve ovo napisano čini posve osobno, ovaj tekst upravo to i jest – osoban! Jer samo kao osoba posvećena svom pozivu možete u razredu opstat, trajati i biti. Ja drugačije ne mogu i ne znam. Vjerujem niti mnoge kolege i kolege. A ipak, eto, godinama uzaludno čekamo nekog ministra da jednom, samo jednom, potpiše papir čiji će sadržaj prepoznati, uvažiti i vrednovati i našu osobnost kao što to mi nastavnici i bez Pravilnika činimo s našim učenicima. Pa kad nam već ne možete dati i potpisati dostojanstvene plaće, zbog kojih nam se ne bi rugali već i naši vlastiti učenici, uskratite svoj potpis na ovom uvredljivom Pravilniku o ocjenjivanju. Ako ste ga uopće pročitali!

Sonja Mudrić

**OSIGURANJE AUTOMOBILA – NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA
ILI NA
www.sindikat-preporod.hr**

Onako uz kavu...

RAZMIŠLJANJA JEDNE UČITELJICE

U zadnje vrijeme sve češće nailazimo na razna, po meni, dosta negativna razmišljanja u javnosti kojima se, izravno ili neizravno, negativno govor o učiteljskoj profesiji. Priznajem da me to pomalo već i ljuti. Sve se češće pitam: Zar nas baš svi tako vide ili nam se nešto loše priprema? Svakako čest analizama i usporedbama, ali da baš ništa ne funkcioniira, nije valjda? Kao prvo, naš sustav obrazovanja godinama koncepcjski

luta i u njega se uvijek premalo ulagalo. Drugo, svi znamo da bi puno toga trebalo mijenjati, ali kako? Sami to još nismo u potpunosti otkrili, a nema nekakve idealne niti formule koju bismo preuzele. Treće, treba biti oprezan jer smo već umorni od silnog eksperimentiranja. Optužiti učitelje za „nerad“, napasti one koji svakodnevno daju sve od sebe, lakše je nego priznati da se zabrljalo. I u ovim najnovijim napadima na učiteljsku profesiju nitko se

nije zapitao što sve ulazi u tu našu satnicu jer nas svi vide samo kada ulazimo i izlazimo iz učionica. Sve ostalo se ne vidi, niti ne broji. Mi nemamo nikakvu administraciju, nemamo niti pripreme, niti stručna usavršavanja. Ono što se ne vidi na prvi pogled, ono što je nevidljivo, to prema njima i ne postoji. Tako se stvara, mašo po mašo, predodžba o nama prosjetarima kao onima koji stalno nešto muljaju, švrljaju i stalno nezadovoljno brljaju za tu svoju jadnu, plaču. Zašto odjednom takvi „napadi“ na nas - učitelje, profesore? Zašto sada? Zašto po novinama, onako dan za danom, redovito, u nastavcima, poput kakve „afere“ izlaze različiti naslovi – tipa – Koliko rade profesori?

Možda je to dobro smisljena priprema terena za još jedno smanjenje naših plaća jer čitav niz članaka ukazuje samo na jedno - oni ne rade dovoljno. Kao da netko uporno pokušava slomiti do kraja tu posljednju kariku lanca našega društva „znanja“ - jer ako je nekome u interesu da tog znanja ima, onda neće napadati one koji ga prenose drugima. Potrudit će se pogledati oko sebe za pitati se – što smo ovih godina učinili za učitelje i što možemo popraviti? Ulaganje u društvo znanja treba se gledati kao kontinuirani proces razvoja neke zemlje koja jasno vidi svoj cilj. Današnja djeca, na žalost, sve češće upijaju samo negativne primjere. Dovoljno je pogledati vijesti, pročitati naslov u novinama ili čuti druge oko sebe Na žalost, nisu samo djeca odraz svih nas, nego smo i mi odraz njih. Znam jer sam i sama majka dvoje djece, koliko je teško odgajati. Znam i koliko je toj

djeci teže odrastati danas, nego nama prije. Znam i da na njima ostaje budućnost. Znam da se odnos prema obrazovanju u ovoj zemlji neće početi mijenjati dok se u našem društvu ne počne drugačije razmišljati o nama - običnim učiteljima, profesorima koji samo pošteno odradjujemo godišnji plan i program rada. Nama koji se godinama pokušavamo prilagoditi svim situacijama, svim promjenama i svim zahtjevima. Na sam Dan učitelja, nazvala me prijateljica – čula sam tvoju izjavu. Trebali biste više pričati o svojem poslu jer mnogi nemaju pojma kroz što sve prolazite. Ma, znate što, možemo mi pričati, a i pričamo, ali nekome tko nije bio tamo u razredu sve to nikada neće biti jasno. Niti će se zapitati što sve radimo, kako, pod kojim uvjetima, niti koliko je generacija završilo neku školu, gdje su, što rade i koliko su uspješni? Zato me stisne u grlu i svaka riječ postaje suvišna kada znam da nas promatraju kroz povećalo oni koji su nas sve skupa i doveli do toga da učenje i rad vode sigurnim putem u neimaštinu. Biti učitelj nije samo naučiti djecu najosnovnijim stvarima. Učitelj razvija njihov karakter, utječe na njihovu kreativnost, priprema ih za daljnji život i stvara temelje nadogradnje za sva ostala znanja i zanimanja. Na žalost, učitelji se danas više bave vlastitom egzistencijom nego li znanjem. Oni koji su odabrali ovaj poziv i ostali u prosjeti znaju da su posljednji entuzijasti znanja čiji se trud i napraviti sve manje prepoznaje.

Darja Mrđen

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

17. rujna Održana tiskovna konferencija „Što i koliko rade nastavnici“ kojom se argumentirano reagiralo na napis u pojedinim dnevnim novinama o neradu u osnovnim i srednjim školama.

22. rujna Članica Predsjedničkog vijeća Sonja Mudrić sudjelovala u radu konferencije Uvodjenje vanjskog vrednovanja i samovrednovanja škola u obrazovni sustav Republike Hrvatske.

23. rujna Održan radni sastanak predsjednika Sindikata i predstavnika umjetničkih škola. Na sastanku se započelo s formuliranjem zahtjeva umjetničkih škola vezano uz novi Pravilnik o normi, odnosno novi Zakon o umjetničkim školama.

25. rujna Predsjednik Sindikata se sastao s Petrom Bezinovićem, ravnateljem Centra za istraživanje i razvoj obrazovanja. Razgovaralo se o problemima vezanim uz provedbu državne mature.

28. rujna Održano Županijsko vijeće Primorsko-goranske županije na kojem su sudjelovali pravnica i predsjednik Sindikata. Na sastanku se raspravljalo o točkama s 7. sjednice Glavnog vijeća. Povjerenici su posebno zanimali informacije o promjenama dvaju pravilnika o normi.

*Održana tiskovna konferencija 1. 1. 2007 – 28. 9. 2009. "Tisuću dana bez kolektivnog ugovora" na kojoj se govorilo o negativnim posljedicama obustave socijalnog dijaloga u području osnovnog školstva.

30. rujna Održan radni sastanak predsjednika Sindikata s predstvincima umjetničkih škola na kojem su formulirane konkretnе primjedbe na prijedlog novog Zakona o umjetničkom odgoju i obrazovanju i Pravilnika o tjednoj normi rada učitelja u osnovnim umjetničkim školama. Radna skupina (Terezija Babić, Marija Čikara i Zlatko Kubik) traži da se u Pravilniku preciznije definira količina neposrednog odgojno-obrazovnog rada, da se pojedine odredbe usklade sa Zakonom i povoљnije riješi pitanje razredništva, dok bi se u Zakonu trebalo kvalitetnije rješiti položaj koorepetitora, dodatne nastave, pripremanja učenika za natjecanja, tretmanu individualne nastave, vrednovanja rada satničara, postupka napredovanja u osnovnoškolskim ustanovama. Istoga dana predsjednik Sindikata je navedene primjedbe dostavio gđi. Veri Sutalo, načelnici za opće programe, gimnazije umjetničke škole i učeničke domove.

3. listopada Povodom Dana učitelja održana tiskovna konferencija „Nasilni učenici pod zaštitom nove pedagoške mjere odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka“. Na tiskovnoj konferenciji o posljedicama provedbe Pravilnika o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka govorili Alma-Marija Rovis Brandić i predsjednik Sindikata.

* Održana županijska vijeća osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Na spomenutim sastancima povjerenici su upoznati s više pravilnika donesenih u proteklu dva mjeseca, odnosno o aktivnostima sindikata preko ljeta i početkom školske godine.

7. listopada Predsjednik Sindikata sastao se s državnom tajnicom za osnovno školstvo Dijanom Vican. Razgovaralo se o više pravilnika koji su pripremljeni ili se pripremaju. Predstavnik Sindikata zatražio od državne tajnice da se o Pravilniku o ocjenjivanju u školama proveđe rasprava. Obećano da će se udovoljiti ovom zahtjevu.

13. listopada Sindikat Preporod uputio primjedbe Ministarstvu na Prijedlog Pravilnika o praćenju i ocjenjivanju odgojno-obrazovnih postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

14. listopada Na sastanku Sindikalne podružnice Škole za medicinske sestre Milinarska, na poziv povjerenice Marije Gazzari, sudjelovao predsjednik Sindikata. Pažnju članova podružnice posebno privukle informacije o novim pravilnicima.

19. listopada Osnovana podružnica u 34. zagrebačkoj srednjoj školi Geodetsko tehničkoj školi. Za povjerenika izabran Igor Šarić, a za zamjenika povjerenika Irena Sruk. Čestitamo!

22. listopada Održano Županijsko vijeće Krapinsko-zagorske županije na kojem su sudjelovali predsjednik Glavnog vijeća sindikata Miljenko Lukiček i predsjednik Sindikata Željko Stipić. Uz teme s posljednje sjednice Glavnog vijeća raspravljalo se o aktualnostima u našem sindikatu, našoj sindikalnoj središnjici, predstojećim zajedničkim sindikalnim aktivnostima...

VEČERNJI LIST nedjelja, 4. listopada 2009. || 5

UPOZORENJE UZ DAN UČITELJA

Učenici i njihovi roditelji tuku nastavnike bez posljedica

"U praksi učenik koji je mjenjačem razbio lubanje svojoj profesorici u Zagrebu ili učenik koji je na satu teško ozlijedio profesora u Makarskoj mogu, ako se prihvati novi pravilnik o produženom stručnom postupku, nastaviti pohađati nastavu dok se povjerenstvo bude bavilo analizom njihove obiteljske i socijalne situacije. Cijelo to vrijeme u razredu takvog učenika vladat će izvanredno stanje u kojem neće postojati adekvatni uvjeti za rad s učenicima", upozorio je ju-

čer predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić. U povodu 5. listopada, Dana učitelja, želio je pažnju javnosti skrenuti na sve težu poziciju prosvjetara koji su izloženi različitim pritiscima, ali sve češće i fizičkom nasilju, i od učenika i od njihovih roditelja. U Hrvatskoj je u prošloj školskoj godini izrečeno je približno tisuću najtežih pedagoških mjera, a od toga pedesetak isključenja iz škole (srednjoškolci) te četrdesetak premještaja u drugu školu (osnovci). (ik)

www.VJESNIK.hr

Ponedjeljak, 5. listopada 2009.

»PREPOROD« Fizičko nasilje nad prosvjetarima

U povodu Dana učitelja Školski je sindikat »Preporod« upozorio na sve teži položaj prosvjetara izloženih pritiscima, ali i sve češće fizičkom nasilju učenika i njihovih roditelja. U Hrvatskoj je u prošloj školskoj godini izrečeno oko 1000 najtežih pedagoških mjera, a od toga pedesetak isključenja iz škole (srednjoškolci) te četrdesetak premještaja u drugu školu (osnovci). »Prihvati li se novi pravilnik o produženom stručnom postupku, učenik koji fizički napadne nastavnika nastavlja pohađati nastavu sve dok se povjerenstvo bavi analizom učenikove obiteljske i socijalne situacije. Sve to vrijeme u razredu takvog učenika vladat će izvanredno stanje u kojem neće postojati normalni uvjeti za rad«, upozorio je predsjednik Sindikata »Preporod« Željko Stipić.

www.VJESNIK.hr

UTORAK, 29. rujna 2009.

»PREPOROD« dikat-preporod.

Stipić: Tisuću dana bez kolektivnog ugovora

RIJEKA - Predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskome školstvu »Preporod« Željko Stipić upozorio je na konferenciji za novinstvo u Rijeci u ponедjeljak da je proteklo tisuću dana od isteka kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama, pri čemu je najavio da sindikat slučaj mora prijaviti Međunarodnoj organizaciji rada ako se u sljedećih 15 dana ne debllokiraju pregovori o tom ugovoru. Stipić je rekao da će nakon isteka tih 15 dana pokrenuti i prosvjedne aktivnosti kako bi prisilili Vladu da žurno pokrene pregovore i potpiše novi kolektivni ugovor. »Preporod« će zatražiti da se to pitanje nađe na sljedećoj sjednici GSV-a. [Hina]

Večernji
list

24SATA

Jutarnji
list

NOVI LIST

prenosimo iz tiska...

VJESNIK

SLOBODNA
DALMACIJA